

Beslissing

van de VREG

met betrekking tot de regels voor de aankoop van de niet-frequentiegerelateerde ondersteunende diensten en netverliezen, voorgelegd door de elektriciteitsdistributienetbeheerders, zoals vermeld in artikel 4.1.17/6, §1 van het Energiedecreet en artikel 2.3.23 Technisch Reglement voor de Distributie van Elektriciteit in het Vlaamse Gewest

Inhoud

I.	Inleiding	3
I.1.	Aanleiding.....	3
I.2.	Wettelijk kader	3
I.3.	Voorafgaand traject.....	7
I.4.	Voorwerp.....	9
II.	Analyse en beoordeling.....	10
II.1.	Regels voor de aankoop van niet-frequentiegerelateerde ondersteunende diensten	10
II.1.1.	Procedurale vereisten	10
II.2.	Regels voor de aankoop van energie voor het dekken van netverliezen	15
II.3.	Conclusie	17
	Beschikbaar gedeelte	18

I. Inleiding

I.1. Aanleiding

Artikel 2.3.23 van het Technisch Reglement voor de Distributie van Elektriciteit in het Vlaamse Gewest van 24 maart 2023 (hierna afgekort: TRDE)¹ bepaalt dat de elektriciteitsdistributienetbeheerders regels voor de aankoop van de niet-frequentiegerelateerde ondersteunende diensten die nodig zijn voor een efficiënt, betrouwbaar en veilig beheer van hun net moeten opstellen, evenals voor de aankoop van de netverliezen. Deze regels dienen de goedkeuring van de VREG te verkrijgen.

De elektriciteitsdistributienetbeheerders legden op 30 juni 2023 de vermelde regels aan de VREG ter goedkeuring voor.

I.2. Wettelijk kader

Artikel 4.2.1 van het Energiedecreet² bepaalt dat:

§ 2. De technische reglementen, [...] bevatten voor het beheer, de toegang tot en de aansluiting op het net in ieder geval: [...]

6° de informatieverplichtingen of voorafgaande goedkeuring of vaststelling door de VREG van de operationele regels, algemene voorwaarden, typeovereenkomsten, formulieren en procedures die gebruikt worden door de netbeheerder ten aanzien van leveranciers, aanbieders van energiediensten met inbegrip van aggregatoren en afnemers;

Artikel 4.1.17/6 van het Energiedecreet bepaalt het volgende:

§ 1. De elektriciteitsdistributienetbeheerders en de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit zijn verantwoordelijk voor de aankoop van producten en diensten, namelijk voor de aankoop van energie voor het dekken van netverliezen en niet-frequentiegerelateerde ondersteunende diensten, die nodig zijn voor een efficiënt, betrouwbaar en veilig beheer van het elektriciteitsdistributienet en plaatselijk vervoernet van elektriciteit, en stellen daarvoor de transparante, objectieve en niet-discriminerende regels op, in een transparant en participatief overleg met de transmissienetbeheerder en alle relevante marktdeelnemers. Die regels worden, na het voormelde overleg, ter goedkeuring voorgelegd aan de VREG.

De VREG stelt de voorwaarden, met inbegrip van de regels en voor de elektriciteitsdistributienetbeheerders ook de vergoedingen, voor het verstrekken van producten en diensten als vermeld in het eerste lid, aan elektriciteitsdistributie-netbeheerders en de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit vast op een niet-discriminerende en kostenreflectieve wijze. Voor de hoogte van de vergoeding gebeurt dat jaarlijks. Die voorwaarden worden bekendgemaakt op de website van de elektriciteitsdistributienetbeheerders en de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit.

¹ Technisch Reglement voor de Distributie van Elektriciteit in het Vlaamse Gewest van 24 maart 2023, raadpleegbaar op: https://www.vreg.be/sites/default/files/document/bijlage_1_trde_2023.pdf.

² Vl. Decr. 8 mei 2009 houdende algemene bepalingen betreffende het energiebeleid, BS 7 juli 2009.

§ 2. Bij het verrichten van de taken, vermeld in paragraaf 1, kopen de elektriciteitsdistributienetbeheerders en de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit de niet-frequentiegerelateerde ondersteunende diensten aan die nodig zijn voor hun net, volgens transparante, niet-discriminerende en marktgerichte procedures, tenzij de VREG van oordeel is dat de marktgebaseerde verlening van niet-frequentiegerelateerde ondersteunende diensten economisch niet efficiënt is en een afwijking heeft toegestaan. De VREG werkt de nadere regels in verband met die afwijking uit in het technisch reglement distributie elektriciteit en het technisch reglement plaatselijk vervoer van elektriciteit.

De verplichting om niet-frequentiegerelateerde ondersteunende diensten in te kopen, is niet van toepassing op volledig geïntegreerde netwerkcomponenten. De VREG bepaalt in de technische reglementen waarvoor die vrijstelling niet geldt.

Bij de aankoop van de diensten, vermeld in het eerste lid, wordt de effectieve deelname gewaarborgd van alle marktdeelnemers, waaronder marktdeelnemers die energie uit hernieuwbare bronnen aanbieden, marktdeelnemers die aan vraagrespons en flexibiliteit doen, exploitanten van elektriciteitsopslagfaciliteiten, dienstverleners van flexibiliteit en marktdeelnemers die aan aggregatie doen.

De elektriciteitsdistributienetbeheerders en de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit behandelen de dienstverleners van flexibiliteit en marktdeelnemers die aan aggregatie van vraagrespons doen, met inachtneming van hun technische mogelijkheden, niet-discriminerend ten opzichte van producenten bij het verrichten van de taken, vermeld in paragraaf 1.

Artikel 1.2.4 van het TRDE is eveneens van toepassing:

Art. 1.2.4 Modelcontracten, reglementen, technische voorschriften, procedures en formulieren van elektriciteitsdistributienetbeheerders

§1. De elektriciteitsdistributienetbeheerders streven, door onderling overleg, naar het opstellen van uniforme modelcontracten, reglementen, technische voorschriften, procedures en formulieren in het kader van dit reglement.

§2. Alle modelcontracten, reglementen, technische voorschriften, procedures en formulieren van de elektriciteitsdistributienetbeheerder, opgesteld in uitvoering van dit reglement, alsook elke wijziging daaraan, moeten voldoende ruim voorafgaand aan de beoogde inwerkingtreding ervan overgemaakt worden aan de VREG.

§3. De voorwaarden voor de aansluiting op of de toegang tot het elektriciteitsdistributienet, vervat in documenten, vermeld in §2, zijn onderworpen aan de voorafgaandelijke goedkeuring van de VREG volgens de procedure bepaald in §5. De VREG kan deze voorwaarden voor de aansluiting op of de toegang tot het elektriciteitsdistributienet bovendien te allen tijde, al dan niet op verzoek van belanghebbenden, op eigen initiatief wijzigen of laten wijzigen volgens de procedure bepaald in §6.

De voorwaarden voor datatoegang, vervat in de documenten vermeld in §2, zijn onderworpen aan de voorafgaandelijke goedkeuring van de VREG volgens de procedure bepaald in §5.

De VREG gaat na of de voorwaarden transparant, niet-discriminerend en evenredig zijn.

§4. Behoudens andersluidende bepaling in de Vlaamse energieregelgeving zijn de bepalingen vervat in documenten, bedoeld in §2, die niet ressorteren onder §3, onderworpen aan commentaar van de VREG. Pas na ontvangst van commentaar van de VREG kunnen de documenten in werking treden. Echter, bij het uitblijven van commentaar 30 dagen nadat de documenten werden overgemaakt, kunnen zij in werking treden.

§5. De elektriciteitsdistributienetbeheerder moet elke vaststelling of wijziging van documenten met daarin aansluitings- of (data)toegangsvoorwaarden, bedoeld in §3, consulteren op de wijze bepaald in §7. De elektriciteitsdistributienetbeheerder maakt na consultatie het voorstel, samen met een verslag van de consultatie, over aan de VREG met het oog op de goedkeuring zoals bedoeld in §3.

De VREG neemt binnen een redelijke termijn na ontvangst van het voorstel een beslissing tot goedkeuring, tot verzoek om herziening van het voorstel, of tot weigering van de goedkeuring.

Pas na goedkeuring door de VREG kunnen de voorwaarden in werking treden.

In afwijking van het eerste lid, kan de VREG zo snel mogelijk beslissen dat geen consultatie vereist is. De VREG motiveert dit in zijn beslissing tot goedkeuring van de betreffende voorwaarden.

§6. In geval van wijziging van de aansluitings- of toegangsvoorwaarden, bedoeld in §3, lid 1, op initiatief van de VREG, maakt de VREG, na overleg met belanghebbende partijen, een gemotiveerd voorstel tot wijziging van de voorwaarden over aan de elektriciteitsdistributienetbeheerder. De motivering van het voorstel bevat in voorkomend geval de opmerkingen van de door de VREG geconsulteerde belanghebbende partijen. Uiterlijk 60 dagen na kennisname van dit voorstel maakt de elektriciteitsdistributienetbeheerder zijn opmerkingen op dit voorstel, inclusief een ontwerp van gewijzigde voorwaarden, over aan de VREG.

Na ontvangst van het voorstel neemt de VREG, na consultatie van de belanghebbenden, een beslissing tot goedkeuring, dan wel (al dan niet na overleg met de belanghebbenden) tot verzoek tot herziening van het voorstel.

In geval van verzoek tot herziening maakt de elektriciteitsdistributienetbeheerder uiterlijk 60 dagen na kennisname van dit verzoek een nieuw ontwerp van gewijzigde voorwaarden over aan de VREG.

Na ontvangst hiervan neemt de VREG, na consultatie van de belanghebbenden, een beslissing tot goedkeuring van het voorliggende ontwerp, dan wel tot vastlegging van de wijziging van de voorwaarden indien het voorstel niet kan worden goedgekeurd. In geval van vastlegging bepaalt de VREG in zijn beslissing de modaliteiten van inwerkingtreding, en maakt dit over aan de elektriciteitsdistributienetbeheerder.

§7. De consultatie van belanghebbenden, bedoeld in §5, houdt in dat de belanghebbenden op de meest efficiënte manier bereikt en geïnformeerd worden van het voorstel, opmerkingen op het voorstel kunnen formuleren, alsook geïnformeerd worden over de wijze waarop met deze opmerkingen werd omgegaan door de elektriciteitsdistributienetbeheerder, inclusief de omstandige motivering daarvan. De elektriciteitsdistributienetbeheerder hanteert hiervoor een door de VREG goedgekeurde consultatieprocedure die minstens aan deze voorwaarden voldoet.

De elektriciteitsdistributienetbeheerder legt een voorstel voor consultatieprocedure, vermeld in het voorgaande lid, ter goedkeuring voor aan de VREG. De VREG neemt uiterlijk 60 dagen na ontvangst van het voorstel een beslissing tot goedkeuring, tot verzoek om herziening ervan, of tot weigering van de goedkeuring. Deze termijn kan, mits motivering en akkoord van de elektriciteitsdistributienetbeheerder, worden verlengd.

Artikel 2.3.23 TRDE werkt bovenstaande bepalingen verder uit en bepaalt het volgende:

§1. Een elektriciteitsdistributienetgebruiker, voorzien van een meetinrichting op het toegangspunt die het gebruiksprofiel registreert, kan niet-frequentiegerelateerde ondersteunende diensten aanbieden aan de elektriciteitsdistributienetbeheerder.

§2. De elektriciteitsdistributienetbeheerders stellen transparante, objectieve en niet-discriminerende regels op voor de aankoop van de niet-frequentiegerelateerde ondersteunende diensten die nodig zijn voor een efficiënt, betrouwbaar en veilig beheer van hun net en voor de aankoop van de netverliezen.

Deze regels waarborgen minimum de vereisten uit Artikel 4.1.17/6 van het Energiedecreet en bevatten minstens voor elke niet-frequentiegerelateerde ondersteunende dienst:

- de technische specificaties;*
- het proces van aankoop (selectiecriteria, vorm zoals tendering of veiling,...);*
- het vergoedingsmechanisme per product, waarbij de hoogte van de vergoeding minstens jaarlijks wordt herbekeken en eventueel wordt aangepast;*
- penalisatie- en controlemechanismen, indien van toepassing;*
- de informatieverplichtingen;*
- het settlement en metering proces, indien dit zou afwijken van de standaardprocessen voor metering en settlement.*

§3. De elektriciteitsdistributienetbeheerders houden eerst, volgens Artikel 4.1.17/6 van het Energiedecreet, een transparant, en participatief overleg over de regels met de transmissienetbeheerder en alle relevante marktdeelnemers. Dit overleg bestaat uit een gedocumenteerd stakeholdersoverleg, gevolgd door consultatie van belanghebbenden conform Art. 1.2.4, §5 en §7. De regels worden na het doorlopen van deze procedure goedgekeurd door de VREG. Art. 1.2.4, §5 is daarbij van toepassing. De goedgekeurde regels kunnen op elk moment gewijzigd worden, mits het doorlopen van het stakeholdersoverleg, en van de consultatie- en goedkeuringsprocedure uit Art. 1.2.4, §5 en §7. Binnen het overleg en de consultatie bevragen de elektriciteitsdistributienetbeheerders de stakeholders bovendien uitdrukkelijk over welke diensten de stakeholders kunnen aanbieden en welk nut deze kunnen bieden voor het net. In het consultatierapport motiveren de elektriciteitsdistributienetbeheerders uitdrukkelijk welke diensten zij nuttig achten voor het net en welke niet, waarbij zij rekening houden met de feedback van de stakeholders.

§4. [...]

§5. De elektriciteitsdistributienetbeheerder stelt de door de VREG goedgekeurde regels en elke wijziging ervan onverwijld ter beschikking op een publieke website.

§6. De elektriciteitsdistributienetbeheerders maken tweemaaljaarlijks een evaluatierapport op, na raadpleging van de marktdeelnemers, over de regels voor de aankoop van de nietfrequentiegerelateerde ondersteunende diensten en de netverliezen, met daarin aanbevelingen tot verbetering en bezorgen dit aan de VREG. De elektriciteitsdistributienetbeheerders motiveren in het rapport ook uitdrukkelijk waarom een dienst al dan niet nodig is voor hun net en wat de toekomstperspectieven zijn.

Ook elke ex-ante afwijking dient daarbij opnieuw geëvalueerd te worden. Op basis van dit rapport kunnen de regels door de elektriciteitsdistributienetbeheerder aangepast worden. Elke wijziging dient opnieuw ter goedkeuring aan de VREG worden voorgelegd.

§7. De verplichting om niet-frequentiegerelateerde ondersteunende diensten aan te kopen is niet van toepassing op volledig geïntegreerde netwerkcomponenten.

§8. Wanneer een dienst nodig is voor het efficiënt, betrouwbaar en veilig beheer van het net, dan kunnen de elektriciteitsdistributienetbeheerders toch een afwijking van de verplichting tot aankoop aanvragen, indien de aankoop economisch niet-efficiënt is. De afwijking kan op twee manieren worden aangevraagd: ex-ante of ex-post. De procedure verloopt op twee verschillende manieren:

Een ex-ante aanvraag tot afwijking voor aankoop van een niet-frequentiegerelateerde ondersteunende dienst dient plaats te vinden vóór de organisatie van de daadwerkelijke aankoopprocedure. De elektriciteitsdistributienetbeheerder dient, na een openbare consultatie, bij de VREG een aanvraag in waarbij hij aantoont dat de aankoop van de niet-frequentiegerelateerde ondersteunende dienst economisch niet-efficiënt is. Hij motiveert grondig zijn vraag tot afwijking. Het aanvraagdossier moet steeds een kosten-batenanalyse bevatten voor de verschillende scenario's. De elektriciteitsdistributienetbeheerder dient een dossier voor een ex-ante afwijking in, ten laatste samen met de regels uit §2 van dit artikel. De VREG neemt een beslissing over het toestaan en de duurtijd van de afwijking ten laatste samen met de beslissing over de regels voor nietfrequentiegerelateerde ondersteunende diensten en netverliezen.

Een ex-post aanvraag tot afwijking gebeurt na de daadwerkelijke organisatie van de aankoopprocedure. Dit kan enkel wanneer uit de resultaten van de aankoopprocedure blijkt dat er geen economisch efficiënt resultaat mogelijk is. Dit kan door de elektriciteitsdistributienetbeheerder onder meer worden aangetoond door een gebrek aan dienstverleners van flexibiliteit bij de aankoop van de dienst, een onredelijke prijs voor de dienst, of een andere reden die zou leiden tot economische inefficiëntie. De elektriciteitsdistributienetbeheerder motiveert grondig zijn vraag tot afwijking. Hij dient ten laatste 3 weken nadat de resultaten van de aankoop bekend zijn, een dossier voor een ex-post afwijking in. De VREG neemt een beslissing over het toestaan van de afwijking ten laatste 20 dagen na de vraag tot afwijking.

In het vervolg van deze beslissing wordt met “de regels” verwezen naar de regels voor de aankoop van niet-frequentiegerelateerde ondersteunende diensten die nodig zijn voor een efficiënt, betrouwbaar en veilig beheer van het elektriciteitsdistributienet evenals de regels voor de aankoop van energie voor het dekken van netverliezen, als vermeld in het hierboven geciteerde art. 2.3.23, §2 TRDE.

I.3. Voorafgaand traject

Midden januari 2022 lanceerde Fluvius System Operator cv (hierna afgekort: Fluvius), handelend in naam en voor rekening van de elektriciteitsdistributienetbeheerders, eerst een “Consultatie van het aanbod niet-frequentiegerelateerde ondersteunende diensten voor de distributienetbeheerder”, waarbij de consultatieperiode liep van maandag 17 januari 2022 tot en met zondag 27 februari 2022. Fluvius stelde in het consultatiedocument dat zij “een marktbevraging organiseert over welke niet-frequentiegerelateerde ondersteunende diensten de stakeholders kunnen aanbieden aan de distributienetbeheerder en welk nut deze kunnen bieden voor het distributienet. Bovendien wenste Fluvius ervaring op te doen met het inzetten van ondersteunende diensten door externe partijen door het opzetten van een proefproject.

De bevraging omvatte ook een oproep om concrete cases aan te brengen waar een dienst ingezet kan worden ter ondersteuning van een specifiek actueel probleem, zodat Fluvius de nodige ervaring en kennis kan opdoen om de ondersteunende dienst verder uit te bouwen tot een duidelijk gedefinieerd afroepbaar product.”

Midden mei 2022 lanceerde Fluvius vervolgens een “Consultatie van de specificaties voor de marktgebaseerde aankoop van flexibiliteitsdiensten voor het beheer van lokale congestie, niet-frequentiegerelateerde ondersteunende diensten en netverliezen”, waarbij de consultatieperiode liep van maandag 23 mei 2022 tot en met zondag 3 juli 2022. Fluvius stelde in het consultatiedocument dat zij “de marktpartijen vraagt om feedback te geven op dit algemeen kader voor de inzet en afroep van een flexibiliteitsdienst voor lokale congestie en een ondersteunende dienst voor het beheer van het reactief vermogen. Op basis van deze feedback, en de resultaten van proefprojecten die in de komende maanden opgestart zullen worden, zullen de regels voor deze diensten bijgestuurd worden en evolueren tot een volwaardig afroepbaar product”.

Na afloop van de georganiseerde consultatie, maakte Fluvius per brief van 20 juli 2022 een document over aan de VREG met daarin onder meer de regels voor de aankoop van niet-frequentiegerelateerde ondersteunende diensten die nodig zijn voor een efficiënt, betrouwbaar en veilig netbeheer en voor de aankoop van de netverliezen opgenomen, met verzoek om deze regels formeel goed te keuren. De goedkeuring van deze eerste versie van de regels werd via de beslissing BESL-2022-151 van 16 september 2022 van de VREG geweigerd voor wat betreft de regels inzake de niet-frequentiegerelateerde ondersteunende diensten.³ De VREG stelde immers vast dat de toen voorgelegde regels niet voldeden aan alle vereisten van de Vlaamse regelgeving, inzonderheid de procedurele en inhoudelijke vereisten uit de artikelen 4.1.17/4 van het Energiedecreet en 2.3.22 TRDE. Er werd akte genomen van de regels inzake de aankoop van energie voor het dekken van netverliezen.

In het beschikkend gedeelte van de beslissing BESL-2022-151 werd Fluvius opgelegd om tegen ten laatste 1 juli 2023 een herziene versie van de regels ter goedkeuring voor te leggen.

Ten aanzien van de nieuwe versie van de regels organiseerde Fluvius op 22 februari 2023 een overleg met transmissienetbeheerder Elia. In het voorjaar van 2023 werden verder drie overlegmomenten georganiseerd (op 17 maart 2023, 31 maart 2023 en 19 april 2023). Tussen 28 april 2023 en 9 juni 2023 organiseerde Fluvius een marktconsultatie, waarbij marktpartijen schriftelijke feedback konden bezorgen.

Op 30 juni 2023 ontving de VREG een herziene versie van de regels.

³ VREG, BESL-2022-151 van 16 september 2022, van de VREG met betrekking tot de regels voor de aankoop van de niet frequentiegerelateerde ondersteunende diensten en netverliezen, voorgelegd door de elektriciteitsdistributienetbeheerders, zoals vermeld in artikel 4.1.17/6, §1 Energiedecreet en artikel 2.3.23 Technisch Reglement voor de Distributie van Elektriciteit in het Vlaamse Gewest, te raadplegen op: <https://www.vreg.be/nl/document/besl-2022-151>.

I.4. Voorwerp

Na afloop van de door haar georganiseerde consultatie, maakte Fluvius per brief van 30 juni 2023 een document over aan de VREG met daarin onder meer de regels voor de aankoop van de niet-frequentiegerelateerde ondersteunende diensten die nodig zijn voor een efficiënt, betrouwbaar en veilig beheer van het net en voor de aankoop van de netverliezen, met verzoek om deze regels formeel goed te keuren.

Deze op 30 juni 2023 ingediende regels vormen het voorwerp van deze beslissing.

II. Analyse en beoordeling

In geval van een goedkeuringsbevoegdheid gaat de goedkeurende overheid na of de goed te keuren akte overeenstemt met de regelgeving en conform is met het algemeen belang.

Concreet houdt dit in dit geval in dat de VREG nagaat of de ter goedkeuring voorliggende regels conform de Vlaamse energieregelgeving zijn. In het bijzonder toetst de VREG of de ter goedkeuring voorliggende regels al dan niet voldoen aan de vereisten opgenomen in art. 4.1.17/6 van het Energiedecreet en art. 2.3.23 TRDE.

Allereerst stelt de VREG vast dat de ter goedkeuring voorliggende regels **tijdig** aan de VREG ter goedkeuring werden voorgelegd. Meer bepaald gebeurde dit op 30 juni 2023. Dit was vóór het verstrijken van de termijn die vervat lag in de beslissing BESL-2022-151 van de VREG. Gezien het toetsingskader verder verschilt naargelang dit de regels voor de aankoop van niet-frequentiegerelateerde ondersteunende diensten, dan wel de regels voor de aankoop van energie voor het dekken van netverliezen betreft, splitst de VREG zijn beoordeling op.

II.1. Regels voor de aankoop van niet-frequentiegerelateerde ondersteunende diensten

II.1.1. Procedurele vereisten

Voor wat betreft de regels voor de aankoop van niet-frequentiegerelateerde ondersteunende diensten, houdt een toetsing aan de vereisten opgenomen in art. 4.1.17/6 van het Energiedecreet en art. 2.3.23 van het TRDE het volgende in:

- Een transparant, participatief en gedocumenteerd (stakeholders)overleg met de transmissienetbeheerder en alle relevante marktdeelnemers

Op 17 maart 2023, 31 maart 2023 en 19 april 2023 ging telkens een transparant en participatief overleg met de stakeholders door. De transmissienetbeheerder nam deel aan het overleg op 19 april 2023. Aan deze vereiste werd bijgevolg voldaan.

- Een consultatie

De consultatieperiode liep van 28 april 2023 tot en met 9 juni 2023. Aan deze vereiste werd voldaan.

- Een uitdrukkelijke bevraging van de stakeholders binnen het overleg en de consultatie over welke diensten zij kunnen aanbieden en welk nut deze kunnen bieden voor het net

Midden januari 2022 lanceerde Fluvius een “Consultatie van het aanbod niet-frequentiegerelateerde ondersteunende diensten voor de distributienetbeheerder”, waarbij de consultatieperiode liep van maandag 17 januari 2022 tot en met zondag 27 februari 2022. Fluvius stelde in het consultatiedocument dat zij “een marktbevraging organiseert over welke niet-frequentiegerelateerde ondersteunende diensten de stakeholders kunnen aanbieden aan de distributienetbeheerder en welk nut deze kunnen bieden voor het distributienet (cf. eigen onderlijning). Aan deze vereiste werd bijgevolg voldaan.

- Een consultatierapport waarin de distributienetbeheerders uitdrukkelijk motiveren welke diensten zij nuttig achten voor het net.

In het consultatierapport van 17 januari 2022 werd één dienst geïdentificeerd, nl. spanningsbeheer. Aan deze vereiste werd bijgevolg voldaan.

II.1.2. Inhoudelijke vereisten

a) Vereisten uit artikel 2.3.23, §2 TRDE

Zijn de regels transparant, objectief en niet-discriminerend (beoordeling onder punt b) en bevatten deze minstens voor elke niet-frequentiegerelateerde ondersteunende dienst:

- de technische specificaties;

Er wordt in de regels gesproken over technische vereisten voor deelname aan de dienst “spanningsbeheer op het koppelpunt”, die gespecificeerd zullen worden in de tender. Zij ontbreken bijgevolg in de door Fluvius aan de VREG voorgelegde regels. Ook de ramp-up voorwaarden en de communicatievoorwaarden die vermeld worden in 5.1.1 van het document worden niet gespecificeerd. In 5.5 worden wel voorwaarden gekoppeld aan de sturing van de asset, maar er wordt niet vermeld dat het hier gaat over de eerdergenoemde ramp-up voorwaarden.

Verder blijkt uit 5.1.1 dat er drie methodes worden toegelaten voor de sturing van het aansluitingspunt voor de dienst “spanningsbeheer op het koppelpunt”: (1) rechtstreekse sturing van een asset, (2) sturing via een signaal naar het aansluitingspunt en (3) sturing via een signaal naar een controlecentrum. Punt 5.2.1 van het document stelt echter dat de toegelaten vormen van sturing bij tender bepaald zullen worden. Verder blijkt uit punt 5.5.1 van het document dat van deze drie opties voorlopig enkel rechtstreekse aansturing zal worden toegepast. Centrale sturing (zoals een signaal naar een controlecentrum) wordt nog niet in de huidige specificaties meegenomen en aansturing naar het aansluitingspunt wordt nog verder uitgewerkt tijdens markttesten. Vanwege deze tegenstrijdigheid tussen punten 5.1.1 en 5.5.1 en het feit dat volgens 5.2.1 de sturing pas in de tender zal worden vastgelegd, zijn de technische voorwaarden voor de sturing voor de dienst “spanningsbeheer op het koppelpunt” niet eenduidig vastgelegd.

- het proces van aankoop (selectiecriteria, vorm zoals tendering of veiling,...);

In de loop van het aankoopproces zijn er een aantal voorwaarden die niet volledig beschreven worden in de ingediende regels voor de aankoop van de dienst “spanningsbeheer op het koppelpunt”. Met name de voorwaarden tot pre-registratie (5.1.3) voor de dienst en de algemene bedrijfsvoorwaarden om te kwalificeren voor de dienst worden niet limitatief beschreven in de ingediende regels.

Verder ligt het proces voor het selecteren welke biedingen de distributienetbeheerder aankoopt nog niet volledig vast. Er wordt een indicatie gegeven op basis van welke gegevens deze selectie zal verlopen, maar de finale uitwerking van het selectieproces zou worden uitgewerkt bij tender.

Tot slot zou de contractuele verbintenis met de aanbieder van de dienst volgens de voorgestelde regels gebeuren conform de tendervoorwaarden. De voorwaarden van deze contractuele verbintenis maken echter deel uit van de regels voor de aankoop van de dienst en dienen dus ook in de regels vast te liggen.

- het vergoedingsmechanisme per product, waarbij de hoogte van de vergoeding minstens jaarlijks wordt herbekeken en eventueel wordt aangepast;

Het vergoedingsmechanisme voor de dienst “spanningsbeheer op het koppelpunt” wordt voldoende helder en eenduidig vastgelegd in 5.7 van het ingediende document. De VREG merkt wel op dat in 5.2 wordt vermeld dat de vergoedingsmechanismen in de tender zullen worden opgegeven. De VREG wijst erop dat de vergoedingsmechanismen in de tender in geen geval kunnen afwijken van de manier van vergoeden zoals beschreven in de regels.

- penalisatie- en controlemechanismen, indien van toepassing;

De methode voor het bepalen van de hoogte en toepassingsbereik van de penalisatie zou pas worden vastgelegd bij tender voor de dienst “spanningsbeheer op het koppelpunt”. Verder wordt het controlemechanisme en het penalisatiemechanisme voldoende vastgelegd.

- de informatieverplichtingen;

De benodigde data-uitwisseling voor de dienst “spanningsbeheer op het koppelpunt” wordt helder en eenduidig vastgelegd in 5.5.6 van het ingediende document. De VREG merkt wel op dat de verplichting voor het aanleveren van actief vermogen, reactief vermogen en spanning enkel standaard is bij een telecontrolekast (rechtstreekse sturing). Zoals hierboven vermeld moet deze sturing eenduidig vastgelegd zijn, om ook over de informatieverplichtingen duidelijk te kunnen zijn.

- het settlement en metering proces, indien dit zou afwijken van de standaardprocessen voor metering en settlement

In de punten 5.6 en 5.7 van het ingediende document wordt vermeld dat de levering van de dienst “spanningsbeheer op het koppelpunt” vastgesteld zal worden aan de hand van de kwartiergebaseerde meetinrichting op het aansluitingspunt. Ook de verdere details van het settlement en metering proces worden duidelijk vastgelegd in de voorgelegd regels.

Samengevat stelt de VREG vast dat de ter goedkeuring voorliggende regels niet volledig voldoen aan de inhoudelijke vereisten uit artikel 2.3.23, §2 van het TRDE. Bovengemelde specificaties worden aangehaald in de ter goedkeuring voorliggende regels, maar zijn niet volledig en worden gedeeltelijk opengelaten ter invulling in de tender die zou gepubliceerd worden voor de aankoop van de dienst “Spanningsbeheer op het koppelpunt”. De informatie die nog in de tender zou worden aangevuld, dient ook in de regels zelfs te worden opgenomen en ter goedkeuring worden voorgelegd. De VREG wenst bovendien, ter verificatie, de tender te ontvangen.

b) Vereisten uit artikel 1.2.4, §3 TRDE

De VREG analyseert hieronder deze voorwaarden.

- *Transparantie*

Transparantie in het kader van het bestuur is gericht op de visibiliteit, de publieke beschikbaarheid en de toegankelijkheid van documenten die verband houden met het optreden van de overheid.⁴

⁴ M. LODGE en L. STIRTON, “Accountability in the regulatory state” in R. BALDWIN, M. CAVE en M. LODGE (eds), *The Oxford Handbook of Regulation*, Oxford, Oxford University Press, 2010, (349) 352.

Vooralsnog bestaat er in het Belgisch bestuursrecht geen algemeen aanvaard transparantiebeginsel ten aanzien van alle besturen. In het Europees recht daarentegen spreekt men evenwel veelal van het ‘transparantiebeginsel’, als algemeen rechtsbeginsel.⁵ Ten aanzien van de netbeheerders worden binnen het Europese energierecht dan ook frequent eisen inzake transparantie opgelegd.⁶ Hoewel ook binnen het EU-recht een algemeen aanvaarde definitie van het transparantiebeginsel ontbreekt, kan men bij het transparantiebeginsel inzake publiekrecht toch aannemen dat het steeds betrekking heeft op de *beschikbaarheid*, de *toegankelijkheid* en de *duidelijkheid van informatie over overheidshandelen*.⁷ Het kan betrekking hebben op (de toegang tot) concrete bij de overheid berustende documenten, maar het kan ook gaan om *procedures waarvan duidelijk moet zijn hoe ze zullen verlopen*, of eisen die gesteld worden aan burgers en die helder moeten worden gecommuniceerd.⁸

Bij het beoordelen van deze vereiste stelt de VREG vast dat de regels wat betreft de algemene procedure duidelijk weergeven hoe het overkoepelend proces voor de aankoop van reactief vermogen voor de dienst “spanningsbeheer op het koppelpunt” verloopt. Bij de specificaties genoemd in II.1.2 b) ontbreken echter bepaalde elementen die uit verschillende stappen uit de procedure, die zouden worden ingevuld in de te publiceren tender. Dit zorgt ervoor dat niet elke stap in het proces volledig duidelijk wordt ingevuld, waardoor de regels niet voldoen aan de eis van transparantie. De informatie die nog in de tender zou worden aangevuld, dient ook in de regels te worden opgenomen en de tender dient ter verificatie worden overgemaakt aan de VREG.

De VREG wijst erop dat, in het geval een bijsturing van al goedgekeurde regels nodig is voor het iteratief proces van het zoeken naar de gepaste marktform, de regels op elk moment gewijzigd kunnen worden, mits het doorlopen van de stappen beschreven in artikel 2.3.23, §3 van het TRDE, waar bij elke iteratie duidelijk wordt samengevat welke wijzigingen zijn gemaakt.

- *Niet-discriminatie*

In zijn meest gehanteerde betekenis wordt het gelijkheidsbeginsel geformuleerd als een vereiste van materiële gelijkheid, met oog voor differentiatie.⁹ Volgens vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof kan de gelijkheidstoets als volgt geformuleerd worden: “*De grondwettelijke regels van de gelijkheid en de niet-discriminatie sluiten niet uit dat een verschil in behandeling tussen bepaalde categorieën van personen wordt ingesteld, voor zover dat verschil op een objectief criterium berust en het redelijk verantwoord is.*”

⁵ Dat het transparantiebeginsel gezien wordt als een algemeen rechtsbeginsel kan worden afgeleid uit de rechtspraak van het Hof van Justitie, zie bij wijze van voorbeeld HvJ 13 september 2007, nr. C-260/04, ECLI:EU:C:2007:508.

⁶ Zie bijvoorbeeld art. 13 van de Elektriciteitsverordening (2019/943): 1. Redispatching van productie en redispatching van vraagrespon is gebaseerd op objectieve, *transparante* en niet-discriminerende criteria. Redispatching staat open voor alle productietechnologieën, energieopslag en alle vraagrespon, met inbegrip van deze die in andere lidstaten zijn gevestigd, tenzij dit uit technisch oogpunt niet haalbaar is. Zie verder ook art. 31(5) Vierde Elektriciteitsrichtlijn: Distributiesysteembeheerders fungeren als neutrale marktfacilitators door de energie in te kopen die zij gebruiken om energieverliezen te dekken en te voorzien in de niet-frequentieregulateerde ondersteunende diensten in hun systeem, volgens *transparante*, niet-discriminerende en marktgebaseerde procedures, wanneer zij deze functie vervullen, en artikel 31(6): 6. Wanneer een distributiesysteembeheerder verantwoordelijk is voor de aankoop van producten en diensten die nodig zijn voor een efficiënt, betrouwbaar en veilig beheer van het distributiesysteem, zijn de *regels* die hij daartoe vaststelt objectief, *transparant* en niet-discriminerend, en worden deze opgesteld in overleg met de transmissiesysteembeheerders en andere relevante marktdeelnemers; en artikel 31(7): Bij het verrichten van de in lid 6 bedoelde taken koopt de distributiesysteembeheerder de niet-frequentieregulateerde ondersteunende diensten aan die netnodig zijn voor zijn systeem, volgens *transparante*, niet-discriminerende en marktgerichte procedures [...]. Zie ook artikel 32(1): De distributiesysteembeheerders kopen dergelijke diensten aan volgens *transparante*, niet-discriminerende en marktgebaseerde procedures, tenzij de regulerende instanties hebben vastgesteld dat de aankoop van dergelijke diensten economisch niet efficiënt is of dat een dergelijk aankoop zou leiden tot ernstige marktverstoringen of meer congestie.

⁷ A. BUIJZE, “Waarom het transparantiebeginsel maar niet transparant wil worden”, *NtER* 2011, nr. 7, 241.

⁸ A.W.G.J. Buijze en R.J.G.M. Widdershoven, ‘De Awb en EU-recht: het transparantiebeginsel’, in: T. Barkhuysen, W. den Ouden en J.E.M. Polak (red.), *Bestuursrecht harmoniseren: 15 jaar Awb*, Den Haag, Boom Juridische uitgevers 2010, p. 589-607.

⁹ P. POPELIER, *Procederen voor het Grondwettelijk Hof*, Antwerpen, Intersentia, 2008, 103.

*Het bestaan van een dergelijke verantwoording moet worden beoordeeld rekening houdend met het doel en de gevolgen van de betwiste maatregel en met de aard van de ter zake geldende beginselen; het gelijkheidsbeginsel is geschonden wanneer vaststaat dat geen redelijk verband van evenredigheid bestaat tussen de aangewende middelen en het beoogde doel;*¹⁰ Omgekeerd mogen wezenlijk verschillende categorieën van personen niet identiek behandeld worden, behoudens redelijke verantwoording.¹¹

Bij het beoordelen van deze vereiste stelt de VREG vast dat onvoldoende kan worden vastgesteld dat de regels voor de aankoop van de dienst “Spanningsbeheer op het koppelpunt” niet-discriminerend zijn. Om niet discriminerend te zijn moeten objectieve criteria vastliggen die een verschillende behandeling tussen bepaalde categorieën van personen verantwoorden. Vanwege het in II.1.2 b) vermeld gebrek aan invulling van de technische specificaties kan niet worden beoordeeld of er objectieve criteria zullen worden gehanteerd voor de selectie van mogelijke deelnemers aan de veiling voor de dienst “Spanningsbeheer op het koppelpunt”. Bovendien kan, doordat het selectieproces van de bieding nog niet volledig vastligt, niet vastgesteld worden dat objectieve criteria zullen worden gehanteerd over de selectie van het bod.

- *Evenredigheid - Objectiviteit*

Met het beginsel wordt bedoeld dat elke uitoefening van bevoegdheid door welke overheid ook met terughoudendheid moet plaatsvinden, d.w.z. alleen wanneer zij *nuttig en noodzakelijk* is voor de verwezenlijking van het met de bevoegdheid *nagestreefde doel* en wanneer het ermee bereikte resultaat *niet buiten verhouding staat tot het nadeel* dat met die bevoegdheidsuitoefening aan een ander beschermenswaardig belang of aan een andere bevoegdheidsfeer wordt berokkend. In het criterium ligt een drievoudige standaard besloten. In de eerste plaats moet de uitoefening van bevoegdheid *nuttig en relevant* zijn, d.w.z. zij moet de doelstelling waarvoor ze gegeven is, helpen verwezenlijken. Verder moet zij *noodzakelijk en onmisbaar* zijn, in die zin dat, wanneer de bevoegdheid op verschillende manieren kan worden gebruikt die alle even nuttig zijn om het gestelde doel te (helpen) verwezenlijken, die vorm van bevoegdheidsuitoefening moet worden verkozen die het *minst nadeel* toebrengt aan een ander beschermenswaardig doel of belang. Ten slotte moet de bevoegdheidsuitoefening *proportioneel* zijn, d.w.z. dat het nadeel dat aan een ander beschermenswaardig doel of belang wordt toegebracht, niet onevenredig groot is vergeleken met het voordeel dat de uitoefening van bevoegdheid voor de ermee nagestreefde doelstelling oplevert.¹²

De VREG stelt vast dat aan deze vereiste lijkt te zijn voldaan.

c) Detailopmerkingen

De VREG merkt een aantal inhoudelijke fouten op in de ingediende regels:

- Op pagina 12 wordt uitleg gegeven bij een figuur op pagina 13, bij deze uitleg worden de x en y-as verwisseld.

¹⁰ P. POPELIER, *Procederen voor het Grondwettelijk Hof*, Antwerpen, Intersentia, 2008, 103, met verwijzing naar het arrest Arbitragehof, 13 oktober 1989, nr. 23/89 (Biorim).

¹¹ Zie bijvoorbeeld GwH, 19 september 2007, nr. 115/2007.

¹² W. VAN GERVEN, “De beginselen, subsidiariteit, evenredigheid en samenwerking, in het Europese gemeenschapsrecht”, *RW* 1991-1992- nr. 36- 9 mei 1992.

II.2. Regels voor de aankoop van energie voor het dekken van netverliezen

II.2.1. Procedurele vereisten

Voor wat betreft de regels rond de aankoop van energie voor het dekken van netverliezen, houdt een toetsing aan de vereisten opgenomen in art. 4.1.17/6 van het Energiedecreet en art. 2.3.23 van het TRDE het volgende in:

- Een transparant, participatief en gedocumenteerd (stakeholders)overleg met de transmissienetbeheerder en alle relevante marktdeelnemers.

Op 17 maart 2023, 31 maart 2023 en 19 april 2023 ging telkens een transparant en participatief overleg met de stakeholders door. De transmissienetbeheerder nam deel aan het overleg op 19 april 2023. Aan deze vereiste werd bijgevolg voldaan.

- Een consultatie.

De consultatieperiode liep van 28 april 2023 tot en met 9 juni 2023. Aan deze vereiste werd voldaan.

II.2.2. Inhoudelijke vereisten

a) Vereisten uit artikel 2.2.23 TRDE

Artikel 2.2.23 TRDE bevat geen specifieke, aparte vereisten voor de regels voor de aankoop van energie voor het dekken van netverliezen – behalve de eisen inzake transparantie, objectiviteit en non-discriminatie. Gelet op het feit dat deze eisen globaal gezien overeenkomen met de eisen uit artikel 1.2.4 TRDE, worden deze hieronder samen behandeld.

b) Vereisten uit artikel 1.2.4, §3 TRDE

- *Transparantie*

Voor de invulling van dit toetsingscriterium wordt verwezen naar de toelichting hierboven.

- Lopend raamcontract – periode tot eind 2024

De ter goedkeuring voorliggende regels zijn voor wat betreft de aankoop van energie voor het dekken van netverliezen relatief summier, in de zin dat wordt doorverwezen naar een afgesloten openbare aanbesteding uitgeschreven door Fluvius, in naam en voor rekening van de tien elektriciteitsdistributienetbeheerders waarvoor zij als werkmaatschappij optreedt. In dat verband is er momenteel een lopend raamcontract voor de aankoop van energie voor het dekken van netverliezen tot eind 2024.

De VREG neemt akte van het feit dat dit thans nog lopende raamcontract tot stand is gekomen conform de overheidsopdrachtenwetgeving, en de opdracht in dit verband o.a. gepubliceerd is geweest in het Bulletin der Aanbestedingen en in het Publicatieblad van de Europese Unie.

- Nieuw bestek en periode 2025-2026

Volgens Fluvius heeft zij in 2022, in naam en voor rekening van de tien elektriciteitsdistributienetbeheerders waarvoor zij als werkmaatschappij optreedt, het aankooptraject opgestart voor de aankoop van elektriciteit voor het dekken van de netverliezen in de kalenderjaren 2025 en 2026. Op 27 april 2023 werd een marktconsultatie opgestart met het oog op de voorbereiding van de plaatsing van een nieuwe overheidsopdracht, alsook om stakeholders op de hoogte te brengen van de plannen en eisen. Fluvius stelde immers vast dat er een aantal omstandigheden waren die leidden tot een herziening van de bestekmodaliteiten, nl. de exponentieel toegenomen prijsvolatiliteit in de energiemarkten en de toenemende elektrificatie waardoor op termijn ook de volumes netverliezen zouden toenemen. Via de marktconsultatie wenste Fluvius de impact in kaart te brengen, om op die manier een markconform bestek te kunnen opstellen. De resultaten van deze marktconsultatie werden in een apart syntheserapport opgeleverd en online gepubliceerd.¹³ Bovengenoemd traject werd toegelicht in het stakeholdersoverleg 31 maart 2023 aan de betrokken stakeholders. De ter goedkeuring voorliggende regels beschrijven voor de periode 2025-2026 enkel het proces voor het tot stand komen van het bestek dat de regels bevat voor de aankoop van de netverliezen, verder wordt op deze concrete regels niet ingegaan. Dit vormt een inbreuk op de transparantieplicht. Uitsluitend op basis van het ingediende document kan de VREG dus niet vaststellen dat de regels voldoen aan de vereisten uit de regelgeving.

Bijkomende documentatie van Fluvius verduidelijkte de inhoud van de regels. Op 6 december 2023 leverde Fluvius het “Evaluatierapport regels voor de aankoop van de netverliezen” aan bij de VREG, gebaseerd op bovengenoemd syntheserapport van de marktconsultatie. Hierin wordt toegelicht welke suggesties van de marktpartijen werden meegenomen bij het opstellen van het bestek voor de nieuwe overheidsopdracht.

Op basis van deze marktconsultatie bleek dat de toegenomen volatiliteit in de energiemarkten heeft gezorgd dat de meest marktconforme benadering is om de volume- en profielrisico's niet meer volledig bij de leverancier te leggen. Om dus voldoende mededinging te garanderen is de basismodaliteit voor de aanbesteding van netverliezen voor 2025-2026 een contract met de mogelijkheid om baseload forwardblokken vast te leggen op kalenderjaar-, kwartaal- en maandbasis. De rest van het volume wordt afgerekend aan day-aheadprijzen (EPEX Spot BE). Op basis van feedback van de marktpartijen wordt over-the-counter aankoop van de baseload forwardblokken als basis genomen, aangezien alle leveranciers dit kunnen aanbieden, andere methodes om deze baseload forwardblokken vast te leggen worden toegelaten. Deze benadering zorgt ervoor dat mededinging niet beperkt wordt. Verdere aandachtspunten van de leveranciers die van toepassing zijn op de aankoop van netverliezen werden ook meegenomen in het bestek.

De aankoopstrategie netverliezen werd door Fluvius aan de VREG toegelicht op 22 november 2023. Uit deze toelichting bleek dat het bestek voor de aanbesteding reeds op 25 oktober 2023 werd goedgekeurd door de raad van bestuur van Fluvius, en dat de opdracht op 27 oktober 2023 werd aangekondigd in het Bulletin der aanbestedingen¹⁴, zonder inzage in het bestek vanwege de VREG. De aanbesteding zou daarbij lopen van november 2023 tot januari of februari 2024. Ook bleek dat het bestek voor deze opdracht bovenstaande elementen zou bevatten.

Verder werd de reden voor het kiezen voor een termijn van twee jaar voor het volgende contract toegelicht: de forward markt noteert 3 jaar op voorhand, dus kan eind 2023 een beslissing gemaakt worden over de aankoop tot en met 2026.

¹³ <https://enot.publicprocurement.be/enot-war/preViewNotice.do?noticeld=492138>

¹⁴ <https://www.publicprocurement.be/publication-workspaces/36ea3221-8d46-46bc-8224-aa9992dc4755/general>

Bijgevolg plant Fluvius ook om de aankoopprocedure voor 2027 in 2024 op te starten, om vanaf dan met contracten per jaar te werken, dit werd echter nog niet in de regels opgenomen. Wat ook nog niet vastligt is de strategie die Fluvius zal gebruiken voor het vastleggen van de baseload forwardblokken.

De VREG stelt concluderend evenwel vast dat de regels voor de aankoop van netverliezen voor de periode 2025-2026 op het moment van indienen nog niet vastlagen. De vereiste van transparantie kan dus in ieder geval onmogelijk beoordeeld worden.

- *Niet-discriminatie*

Voor de invulling van dit toetsingscriterium wordt verwezen naar de toelichting hierboven.

Zoals hierboven vastgesteld lagen de regels voor de aankoop van netverliezen voor de periode 2025-2026 op het moment van indienen nog niet vast. Ook deze vereiste kan dus onmogelijk beoordeeld worden.

- *Evenredigheid*

Voor de invulling van dit toetsingscriterium wordt verwezen naar de toelichting hierboven.

Zoals hierboven vastgesteld lagen de regels voor de aankoop van netverliezen voor de periode 2025-2026 op het moment van indienen nog niet vast. Ook deze vereiste kan dus onmogelijk beoordeeld worden.

II.3. Conclusie

Uit bovenstaande analyse volgt dat de VREG de regels voor de aankoop van de niet-frequentiegerelateerde ondersteunende diensten, weigert goed te keuren. Verschillende elementen die vereist worden door artikel 2.3.23 TRDE werden immers niet opgenomen in de regels zelf, maar zouden worden opgenomen in de tender. De VREG wenst deze gegevens evenwel te zien worden opgenomen in de regels zelf. De tender dient bovendien ter verificatie te worden overgemaakt aan de VREG.

De VREG neemt akte van de regels met betrekking tot de aankoop van energie voor het dekken van netverliezen voor wat betreft het lopend raamcontract (lopend tot eind 2024).

De VREG weigert de regels met betrekking tot de aankoop van energie voor het dekken van netverliezen voor wat betreft het raamcontract met de periode 2025-2026, goed te keuren. Het document met betrekking tot de regels inzake de aankoop van energie tot het dekken van de netverliezen bevat immers weinig tot geen inhoudelijke informatie. De daadwerkelijke regels werden pas nadien bepaald via een bestek, waarvan de aankoopprocedure bovendien momenteel al lopende is. De VREG vraagt dat de essentiële inhoudelijke elementen worden opgenomen in de daadwerkelijke regels zelf, zodat de VREG de voorwaarden inzake transparantie, niet-discriminatie en evenredigheid/objectiviteit afdoende inhoudelijk kan nagaan en vraagt tevens om het bestek ter verificatie over te maken.

Beschikkend gedeelte

De VREG beslist:

Artikel 1. De goedkeuring van de regels voor de aankoop van niet-frequentiegerelateerde ondersteunende diensten, die nodig zijn voor een efficiënt, betrouwbaar en veilig beheer van het elektriciteitsdistributienet, zoals vermeld in art. 4.1.17/6, §1 van het Energiedecreet en art. 2.3.22, §2 van het TRDE, en zoals aan de VREG voorgelegd door de elektriciteitsdistributienetbeheerders en opgenomen in de bij deze beslissing gevoegde bijlage, onder volgende voorwaarden te weigeren;

In een herziene versie van de regels dienen volgende zaken transparant, niet-discriminerend en evenredig te worden opgenomen voor de dienst “spanningsbeheer op het koppelpunt”:

- De technische specificaties, zoals ze zouden worden opgegeven bij tender, waaronder het eenduidig vastleggen van toegelaten vormen van sturing.
- Het proces van aankoop, waarbij voorwaarden voor deelname volledig beschreven moeten worden en het selectieproces uitgewerkt moet zijn.
- De penaliserings- en controlemechanismen, waaronder de methode voor het bepalen van de hoogte en het toepassingsbereik van de penalisatie.

Artikel 2. De elektriciteitsdistributienetbeheerders op te leggen om uiterlijk op 30 juni 2024, na het doorlopen van transparant en participatief overleg volgens art. 4.1.17/6, §1 van het Energiedecreet en art. 2.3.23, §3 van het TRDE, de herziene regels ter goedkeuring voor te leggen aan de VREG en de tender tevens ter verificatie over te maken.

Artikel 3. Akte te nemen van de regels inzake de aankoop van energie voor het dekken van netverliezen voor wat betreft het lopend raamcontract (lopend tot eind 2024).

Artikel 4. De goedkeuring van de regels inzake de aankoop van energie voor het dekken van netverliezen voor wat betreft de periode 2025-2026, te weigeren onder de voorwaarde dat de essentiële inhoudelijke elementen worden opgenomen in de daadwerkelijke regels zelf, zodat de VREG de voorwaarden inzake transparantie, niet-discriminatie en evenredigheid/objectiviteit afdoende inhoudelijk kan nagaan.

Artikel 5. De elektriciteitsdistributienetbeheerders op te leggen om uiterlijk op 31 januari 2024, de herziene regels ter goedkeuring voor te leggen aan de VREG en het bestek tevens ter verificatie over te maken.

Artikel 6. Te verklaren dat de beslissing in werking treedt op de dag van de publicatie op de website van de VREG.

Voor de VREG,

Sint-Joost-ten-Node,

Digitally signed by
Pieterjan Renier
Ondertekend door: Pieterjan Renier (Signature)
Ondertekentijd: 20-12-2023 | 11:53:48 CET
 C: BE
Uitgever: Citizen CA
F26A5D189DB443D892EFA7DB82D18350

Pieterjan Renier
Algemeen directeur

Bijlagen:

1. de regels voor de aankoop van de niet-frequentiegerelateerde ondersteunende diensten en netverliezen